

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. Quæ causa dicenda sit necessaria & justa, ut Prælatvs aliqua monasterii bona ad usum subditis concedat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

non possit, nec reduci ad terminos vitæ communi. Hanc sententiam acriter defendit Navarr. ubi supra num. 25.

Sex sunt Additæ tamen Navarrus sex conditiones ab observantia huiusmodi Regularibus servandas, ut prædictas vivendi status honestus, securusque sit. *Prima*, ut ea quæ ipsis traduntur, dentur securitate ad usus necessarios, vel pios, & ut nullatenus ea, ut propria, possideant; *secunda*, ut servent statuta, vel mandata suorum Superiorum, quæ disponunt quali er debeat à subditis fieri dispensatio horum bonorum; *tertia*, ut non dispensent in usus profanos. *Quarta*, ut Prælati saltem taci è consentiant huic modo vivendi. Nam si contradicant, evidenter peccant subditi, dispensantes aliquid sine eorum licentia. *Quinta*, ut prædicta licentia tacita, vel expressa, sit iusta de causa concessa. *Sexta*, ut non contradicant reformationi legitime auctoritate legitima faciendæ, si quando ea fieri speratur. Quibus conditionibus alia potissima addi debet: ut subditi sint parati ea, quæ sibi conceduntur requiruntibus Prælati in manibus ipsorum resignare, vel ea solum habere, dum Prælati licentiam talem non revocet.

Alia conditio necessaria observanda.

His adjectis conditionibus, hæc sententia probatur primo. Qui tali modo possidere nec est habere jus, nec dominium, nec alicujus rei possessionem, sed tantum usum, vel usum fructum, & administrationem rei durante voluntate ipsius Prælati, quod verè non est contra rationem voti pauperum.

Hæc ratio utitur Corduba circa hoc propositum in summa ubi supra & Navarr. ubi supra num. 25. & aliis pluribus locis. Quam rationem firmam existimo, si attento jure communi loquamur, in quo casu loquitur Corduba. nam stante decisione Concilii Tridentini, nihil probat, ut supra vidimus. Quare probatur secundo, & hoc est potissimum hujus sententiæ fundamentum; quia ubi introductus est hic vivendi modus, non potest tolli sine magno scandalo. Id enim est quod in conclusione supponimus. Quapropter tacitè videtur approbatus non solum à Superioribus, sed etiam à summo Pontifice. Hoc fundamento motus Navarr. ubi supra num. 25. tenet hanc sententiam. Tertio, facit pro hac sententia, quod plurimæ sint Ecclesiæ illustres & amplissimæ in Hispania, in quibus ejusmodi status servatur, quales sunt metropol. Cæsar-augustana, Cathedralis Pampilonensis, & aliarum, in quibus, ut ait Navarr. num. 25. à tempore immemoriali sic vivitur, & in quibus vixerunt plures doctissimi, & vitæ sanctitate integerrimi viri.

Contra hanc vero sententiam pugnare videtur dictum Cap. 1. Tridentini, ubi præcipitur, ut in monasteriis vitæ communis observatio à Prælati restitatur. Et deinde Cap. 2. tradit statum vitæ communis, ad quem pertinet, ut Prælati omnia dispenset per se vel per Officiales amobiles, ac deinde, ut nulli monachorum, nisi Officialis sit administratio committatur. Quæ omnia repugnant prædictæ sententiæ. Nam imprimis in ea non reformatur vitæ communis sed potius collapsa perseverat; deinde non assignantur Officiales determinati, qui bona monasterii in communi administrarent, sed quilibet Religiosus est administrator bonorum sibi concessorum.

bet Religiosus est administrator bonorum sibi concessorum.

Respondet decretum Concilii, verè contrarium esse prædicto statui, ut tandem Navarrus num. 34. compellitur fateri, quia Concilium expresse voluit vitam communem in monasteriis servari. Tamen, ut ipse Navarr. ait, quia iste modus vivendi non est contra legem naturalem, neque divinam: imò neque contra jus commune, si ex alia parte scandalum ex ejus reformatione sequitur, potius est tolerandus. In nostro vero casu loquimur quando reformatio vitæ communis more humano est impossibilis, quin grave scandalum oriatur.

Ex quibus sit hunc statum esse periculosissimum pluribus ex causis supra dictis. Cujus periculum ex parte tolleretur, si privilegio aliquo summi Pontificis, in quo Tridentino derogetur, protegatur. Deinde, ut semper parati sint Monachi ad reformationem acceptandam, & ad illa quæ quisque possidet in voluntate Prælati requisiti renuntiandam.

Sed dices: si quilibet debet esse paratus ad reformationem acceptandam, vel ad renuntiandum eis, quæ habet ad usum in manibus Prælati, quæ ratione ita impossibilis judicatur reformatio, ut non possit fieri sine magno scandalo?

Resp. omnes paratos esse debere ad reformationem prædictam acceptandam, & insuper ad omnia, quæ habent ad usum, in manibus Prælatorum resignanda: non tamen omnes parati sunt, quia non omnes paupertatis amatores existunt, sed complures inveniuntur, qui plures excusationes suis proprietatibus opponunt, & ita reformationi contradicunt, quibus alii simpliciores adherent, & ita si reformatio intendereur, sepe magna pars Communitatis turbaretur, & in deteriora peccata rueret, & ob id judicatur impossibilis reformatio.

CAPVT IV.

Quæ causa dicenda sit necessaria & iusta, ut Prælati aliqua monasterii bona ad usum subditis concedat.

AD vitæ communis rationem spectare diximus, ut Prælati subditis ex bonis Communitatis pro uniuscujusque indigentia necessaria distribuant. Nunc restat aperire quid nomine necessitatis intelligatur, ut sic facile sit Prælati percipere, in quos usus possint monasterii bona subditis dispensare.

Conclusio: Iusta, & necessaria causa illa dicitur, non solum quæ est de necessitate status, ita ut sine illa non possit consistere, quæ dicitur necessitas simpliciter, sed & illa dicitur necessitas, sine qua res non potest decenter, aut convenienter esse. Quare in Religione necessitas, de qua loquimur, attenditur secundum convenientiam status, ita ut illud possit in hoc sensu dici necessarium monachis, quod non excedit eorum professionis statum. Et hoc est quod voluit Tridentini, illis verbis. Cap. 2. Mobilium virorum usum ita superiores permittant, ut eorum suppellex statui

Causa rationabilis
differsit ut sit
& necessitas
quae
duplex est
communis &
privata.

statu paupertatis, quam profissi sunt, conveniet. Ex quo fit (ut recte notat D. Antonin. 3. parte tit. 16. Cap. 8. 11.) ut causa rationabilis dispensationis sit duplex, scilicet utilitas & necessitas. Utilitas tum duplex est, scilicet privata, & communis. Privata, ut cum conceditur Religioso liber aliquis vel ad discendum, vel ad formandum animum suum ad salutem. Communis vero, cum talis usus conceditur illi, qui suo studio alius possit proficere. Similiter necessitas est duplex, Privata, ut cum in monasterio paupere, in quo non possunt haberi necessaria ad victum, conceditur moniali; ut aliquid pro victu, vestitu, & aliis sibi necessariis habeat. Necessitas vero communis est, ut cum conceditur alicui Officiali, quid expendendum in usus communes, huiusmodi necessitates, vel utilitates ex mente D. Antonini, Sylvest. verb. Religio 6. num. 7. Navarr. Comment. 2. de Regul. num. 24. sunt sufficiens causa, ut Praeatus honeste dipendet sine detrimento voti paupertatis.

Quid in
hu anim
madver
tendum.

Est tamen advertendum primo quod quamvis hi tituli sufficientes sint ad quameunque distributionem honestandam, non tamen quoties haec cause se obtulerint, eae concessiones a Praelatis sunt faciendae, sed tantum quando huiusmodi necessitates, aut utilitates aliquantulum urgent. Si enim quacunque rationabili occasione existente dispensationes eae facile admitterentur, non levis esset Religiosis iactura. Pro quo memorie mandandam Antonini sententiam proferam; is enim loco citato sic ait: Et quamvis huiusmodi necessitates, vel utilitates sint sufficienter causa dispensandi, non tamen omnes sed solum quae sunt valde rationabiles, & evidentes fieri debent dispensationes, ut in necessitatibus quotidianis victus vel vestitus, & in utilitatibus circa pertinentia ad salutem animae. Et est valde notandum, ne in his faciliter dispensetur, tum propter sequelam exempli, tum propter speciem mali. Et idem affirmat Torrecremata in Reg. D. Benedicti tit. 96.

Secundo advertendum est, hanc quoque dispensationem praesertim in Religiosis reformatis, intra vitae communis & aequalis limites fieri debere: quocirca Praelati, qui illos praeriterent, relaxationi facili negotio viam panderent: In quo autem communis vitae istius perfecta ratio consistit, dilucidè latis ex Concilio eorum & Patrum mente in nostris Constitutionibus. C. de vita communi, & equali declaratur hisce verbis: Quia communis vita fundamentum est paupertatis, & vinculum regularis observantiae, Praelatis omnibus severè, atque precipimus, ne suis subditis quidquam denegent, ex illis, quae ad victum, & vestitum, libros, medicinas, aut aliquid quodcumque necessarium spectant: sed de his omnibus illi sufficienter secundum nostram paupertatis statum diligenter provideant, atque, ut veri Patres, si quid eis desit, inquirent, statuisque ut in unaquaque domo sint officina communis librorum, vestium, & aliorum, quibus deparentur proprii Officiales, & ex his officinis omnia tam tempore salutis, quam infirmitatis, tam in Conventu, quam in itinere Religiosis omnibus, atque Fratibus donatis, inspectum eorum necessitatibus, & etatibus providea-

tur, sub poena suspensionis ab officio Praelatis in hoc negligentiis. Volumus deinde, ut hac vita communis perfecte observetur ab omnibus, tam à Patre Generali, & Praelatis quibuscumque, quam subditis, tam fratribus, quam monialibus: nec alicui liceat aliquid peculiare habere, aut aliter, quam in communi vivere sub poena pro qualitate culpa infligenda.

Hac igitur communis vita aequalis debet esse in omnibus: aequalis vitam appellamus, quando omnes utriusque sexus Religiosi, & Praelati aequè ut subditi, uno cibo, una mensa, eadem veste, eadem habitatione, & denique omnibus aliis ad victum & vestitum pertinentibus ceterisque rebus ad regularem disciplinam spectantibus aequaliter gaudent, aut utantur; ita ut sine ullo discrimine essent, in spiritu tantum, ut Reg. praecipit, necessitatibus, sine ulla acceptatione personarum inter Praelatum, & subditum, si uterque aequè valeat aut egrotet, eadem omnino mensura idemque modus servetur, ut sic tan in capite, quam in membris regularis disciplina resplendat. Et cum in hoc potissimum consistat nostrae professionis regularis observantia, nihilque magis probono paci, aut religionis expediat, omni cura & diligentia (ut S. Synodus Trident. praecipit) à superioribus adhibenda est, tam in Capitulis generalibus, & Provincialibus, quam in omnibus visitationibus, ut ab hac communis vita non recedatur, cum sine illa, quae ad substantiam regularis vitae pertinet, vix conservari queant.

Hec communis vita perfecta observantiae clavis est, & fundamentum vitae religiose, magnaque in terris felicitas, ut probat Basilus in Constitut. monast. Cap. 9. Perfectissimam, inquit, ego illam vitam communem appello, à qua omnis propria, & privata cujuslibet rei possessio exclusa est, à qua omnis ahesti diffusio, omnis perturbatio, & rixa, sed omnia sint communia, animi, mentes, corpora, & eaque quibus necessario ad cultum, & victum utimur. Et infra addit: Huius vitae institutio quid est tandem quod iure equiparari possit, quid beatius dicitur? Quid hac conjunctione, unitate & necessitudine aptius? Divus Joannes Ch ylostomus in Hom. 58. ad populum Antiochenum de Monachis sui temporis agens, laudansque in illis hanc communem vitam, & aequalem: una mensa, ait, & ministrantibus & suscipientibus, & exhibentibus eadem sercula, eadem indumenta, habitacula eadem, eadem vita, non est ibi meum ac tuum, sed hoc verbum penitus eliminatum est, multorum causa malorum. Beda supra illud Act. 4. Erant illi omnia communia &c. sic ait: Qui ita vivunt, ut sint eis omnia communia, in domo, cenobita vocantur, quae vita tanto felicitior est, quanto futurum statum imitatur.

LESU

Spirit. II

Comunis vita com-
 moda &
 felicitas.